



MRB

Magmás és Metamorf Munkabizottság

Virtuális ülés – 2020. május 20.

09:00-12:00

Napirendi pontok:

- 1. Egységesített formáció leírások táblázat véleményezése**
- 2. Fodor László formáció leírás javaslatának véleményezése**
- 3. A miocéntől idősebb képződmények elnevezésének véglegesítése**

Résztevők.

Csámer Árpád

Fodor László

Gál Péter

Halász Amádé,

Harangi Szabolcs,

H. Lukács Réka,

Karátson Dávid

Király Edit

Németh Norbert,

Németh Bianka,

Sebe Krisztina

Szepesi János

Varga Andrea

1. Első napirendi pontként Lukács Réka ismertette az egységes formáció leírások táblázat tartalmát. A résztvevők általánosan elfogadták annak tartalmát.

Király Edit fontosnak tartotta kiemelni a korábbi nevek témakörét. Ez nem fog szerepelni a rövid leírásban, de az összefoglaló (kiadvány) végén külön táblázatban felsorolásra kerülnek a változások a litosztratigráfiai egységek tekintetében.

A litológiával kapcsolatban kérdés volt mennyire legyen részletes a leírás. Elég-e a makroszkópos (térképezhető) megjelenés vagy vékonycsiszolati jellemzésre is szükség van. Fodor L. hangsúlyozta a

mikroszkópos jellegzetességek és a kőzetalkotó ásványasszociáció bemutatásának fontosságát. Lukács R. pedig a jellemző vagy diagnosztikus ásványok fontosságát emelte ki a leírásokban.

2. Második napirendi pontként Fodor László bemutatta a Darnói Mélange példáján a lehetséges leírás tervezetét. A fél oldalas képződményleírás két változatban vázlatos rétegsort (ez a 2.-ban hiányzott), terepi és vékonycsizolat fotókat tartalmazott. Megjegyzésként elhangzott, hogy az összetett vulkáni formációk esetében ez a terjedelem kevés lehet.



3. Harmadik napirendi pontként a miocéntől idősebb képződmények rétegtani kérdései kerültek megvitatásra. A tárgyalt egységek ismertetése előtt fontos kiemelni, hogy a Gyűrűfői Riolit példáján az elektronikus levelezésben már aktívan zajló, piroklasztit formációk elnevezésével kapcsolatos kérdések tárgyalása folytatódott. Ezzel kapcsolatban az ülés alatt érkeztek meg Németh K. (Új-Zéland) javaslatai.

Kérdés egyrészt az elnevezés hosszúsága. Az ISG ajánlása 2 tagú (pl. Sótónyi Metavulkanit), a magyar eljárás viszont általában 3 tagú (pl. Sótónyi Metavulkanit Formáció) elnevezést preferál. Fodor L. az ISG ajánlása alapján a két tagú elnevezést támogatja, szerinte a hagyományos 3 tagú megoldás nem javasolt. Varga A. szerint az ülés ezen részének jegyzőkönyvi részletét és a kérdés eldöntését a rétegtani bizottság vezetői elé kell terjeszteni.

A másik fontos kérdés a savanyú piroklasztitok formáció egységek elnevezése volt. A vita sarokpontjait a korábbi levelezésben már vázolt álláspontok képviselték:

Harangi Sz. hangsúlyozta, hogy a tufa, lapillitufa nevek litológiai, azaz kőzet elnevezések. A mellett érvelt, hogy a formáció elnevezésben a jelenlegi tudásunk szerinti domináns litológia kerüljön pl. lapillitufa

Karátson D. nem támogatta a domináns litológia névszerű használatát, véleménye szerint: a, maradjon a korábbi elnevezés (pl. Tari Dácittufa), vagy piroklasztit kerüljön a névbe (pl. Harsányi Piroklasztit)

Varga A. a Gyűrűfői Riolit esetében azt vetette fel, hogy a névben jelenjen meg a Riolitufa elnevezés, hogy ez utaljon a piroklasztit eredetre, amit a kutatások alátámasztottak. Kompromisszumos megoldásként az általános definícióval bíró piroklasztit használatát támogatta.

Lukács R. véleménye szerint a formáció elnevezésben semmiképpen ne maradjon tufa, ha tudjuk, hogy nem az a domináns litológia és ha hozzájárulunk a megnevezéshez. A lapillitufa lenne kőzettanilag helyes (dominanciája alapján, ezt külföldi szakirodalomban nem így, hanem sokszor ignimbrit néven használják), de a piroklasztit is elfogadható. Javasolta korábban a kőzetmegnevezés nélküli nevet is (ha végképp nincs más megoldás).

Az ülésen résztvevők a piroklasztit név alkalmazásában egyetértettek, amennyiben nincs megegyezés a domináns litológia használatában. Lukács R. jelezte, hogy a február 25-i ülésen ezt már javasolták (Lukács és Harangi), azonban akkor a földtanos kollégák idegenkedtek tőle. A jelenlévők többen is felvetették és támogatták, hogy a nevet mindenképpen egyeztessük az MMMB-n kívüli kollégákkal.

Ezt követte az egyes rétegtani egységek elnevezésének elfogadása, amely során a legidősebb sorozatok irányából haladtunk a fiatalabbak felé. Az eredményeket a mellékelt táblázat tartalmazza. A sárgával jelzett egységek esetében a megnevezés még nem végleges. A miocén képződmények megvitatása egy újabb ülés feladata lesz.

<u>A korábban használt formáció név (ezeket módosítjuk a fentiek szerint)</u>	<u>FELELŐS (aki elvállalta)</u>	<u>Javasolt név/egyéb javaslat</u>	<u>új/ javított leírás kell-e?</u>
<u>OLIGOCÉN</u>			
<u>Recski Andezit Formáció, rOI (régi jel: rE3)</u>	Arató Róbert	<u>Recski Andezit (Formáció)</u>	
<u>Pusztamagyaródi Tonalit Formáció, pOI1</u>	Benkó Zsolt	Pusztamagyaródi Tonalit	
<u>Szentmihályi Andezit Formáció, szE2-OI1</u>	Harangi Szabolcs	Szentmihályi Andezit (Formáció)	
<u>Nadapi Andezit Formáció, nE3-OI1 (régi jel: nE2-3)</u>	Benkó Zsolt	Nadapi Andezit (Formáció)	
<u>KRÉTA</u>			
<u>Budakeszi Pikrit Formáció, bkK2 [bkK3]</u>	Józsa Sándor	<u>Pákozdi Lamprofir</u> <u>Beremendi Lamprofir</u>	
<u>Ferencszállási Banatit Formáció, fK2 [fK3]</u>	Pál-Molnár Elemér	<u>megszűnik</u>	
<u>Magyaregregyi Konglomerátum Formáció, meK1</u>	csak átnézni		
<u>Mecsekjánosi Bazalt Formáció, mK1</u>	Harangi Szabolcs	<u>Mecsekjánosi Vulkanit (Formáció)</u>	

<u>Rozsdásserpenyői Alkálibazalt Formáció, rK</u>	Harangi Szabolcs	megszűnik, a Mecsekjánosiba megy	
<u>JURA</u>			
<u>Tardosi Gabbró Formáció, tJ2</u>	Józsa Sándor		
<u>Szarvaskői Bazalt Formáció, szJ2</u>	Józsa Sándor, Kiss	Szarvaskői Komplexum	
<u>Hosszúvölgyi Bazalt Formáció, hvT-J2</u>	Józsa Sándor, Kiss	Darnói Melanzs/Mélange/Melange	
<u>TRIÁSZ</u>			
<u>Létrási Metabazalt Formáció, lT3</u>	Németh Norbert	megszűnik, Szinvaiba megy	
<u>Tilospusztai Andezit Formáció, tpT2-3</u>	Józsa Sándor	<u>Tilospusztai Andezit (Formáció)</u>	
<u>Szinvai Metabazalt Formáció, snT2-3</u>	Németh Norbert	<u>Szinvai Metabazalt (Formáció)</u>	
<u>Bódvavölgyi Ofiolit Formáció, bvT2-3</u>	Józsa Sándor		
<u>Inotai Formáció, inT2</u>	csak átnézni		
<u>Várhegyi Formáció, vhT2</u>	Németh Norbert	<u>Várhegyi Formáció</u>	
<u>Szentistvánhegyi Metaandezit Formáció, shT2</u>	Németh Norbert	<u>Szentistvánhegyi Metavulkanit (Formáció)</u>	
<u>Bagolyhegyi Metariolit Formáció, shT2</u>	Németh Norbert	<u>Bagolyhegyi Metariolit (Formáció)</u>	
<u>Murakeresztúri Tufahomokkő Formáció, muT2</u>	csak átnézni		
<u>PERM</u>			
<u>Gyűrűfői Riolit Formáció, gP1</u>	Lukács Réka-Szemerédi Máté	Gyűrűfői Piroklasztit (Formáció)	
Zempléni egység képződményei		Kásói Formáció	vissza az eredetire (ha lehet, azaz a leírás megengedi)
<u>KARBON</u>			
<u>Felsősomlyói Riolit Formáció, fsC2</u>	Józsa Sándor	Felsősomlyói Riolit (Formáció)	
<u>Gárdonyi Kvarcdiorit Formáció, gC2</u>	Benkó Zsolt		
<u>Velencei Gránit Formáció, vC2</u>	Benkó Zsolt		
<u>Szalatnaki Szienitporfir Formáció</u>	Varga Andrea	megszűnik, Mórággyi része	

<u>Mórágyi Komplexum</u>	Királyi Edit	Mórágyi Metagranitoid (Komplexum)	
<u>DEVON</u>			
<u>Zsinnyei Metabazalt Formáció, zD3</u>		Zsinnyei Metabazalt (Formáció)	
<u>Strázsahegyi Formáció, shD2</u>	Amadéék		Koroknai Balázs?
<u>SZILUR-DEVON</u>			
<u>Bencehegyi Mikrogabbró Formáció, bcS-D</u>		Bencehegyi Mikrogabbró (Formáció)	
<u>ORDOVÍCIUM-DEVON</u>			
<u>Sótonyi Metavulkanit Formáció, soO-D</u>		Sótonyi Metavulkanit (Formáció)	
<u>Révfülöpi Metaandezit Formáció, rO-D</u>	Lukács Réka-Szemerédi Máté	Révfülöpi Metaandezit (Formáció)	
<u>Litéri Metabazalt Formáció, ltO-D</u>		Litéri Metabazalt (Formáció)	
<u>Alsóörsi Porfiroid Formáció, aO3</u>	Lukács Réka-Szemerédi Máté		
<u>Füzérkajatai Porfiroid Formáció fO</u>			

A sárgával jelzett egységek esetében még nincsenek javaslatok.